

Η

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΤΟΥ

ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

Ὁ διάκονος ἐξέρχεται τοῦ βήματος καὶ στάς ἐν τῇ συνήθει τόπῳ τοῦ προσκυνήσας δὲ τρίς λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ὑψῶν τὸ Εὐαγγέλιον λέγει ἐκφώνως·

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

(Ποιῶν ἐν τῇ λέγειν σταυρὸν διὰ τοῦ Εὐαγγελίου).

Ὁ χορός.

Ἀμήν.

Εἰτα ἀποκρινομένου τοῦ χοροῦ εἰς ἕκαστον τῶν ἐπομένων
Εἰρηνικῶν τὸ

Κύριε, ἐλέησον,

Ὁ διάκονος λέγει·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας
τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαθείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφυλάκτων Βασιλέων ἡμῶν, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁγίας μονῆς ταύτης, (ἣ ἐκκλησίας) πάσης πόλεως, χάρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

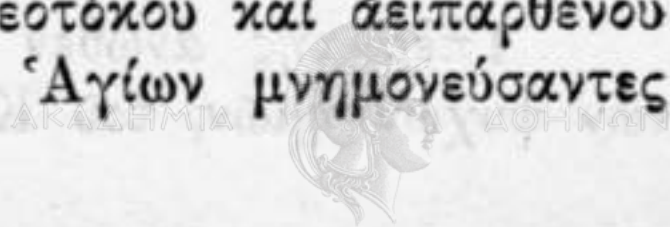
Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσοῦντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων μνημονεύσαντες

αυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν
Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός· Σοὶ Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύ-
νησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύ-
ματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ψάλλεται τὸ α'. ἀντίφωνον παρὰ τῶν ψαλτῶν, ἀναγινώ-
σκοντος τοῦ ἱερέως τὴν εὐχὴν τοῦ ἀντιφώνου. Ὁ δὲ διάκονος προσ-
κυνήσας μεθίσταται ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ καὶ ἀπελθὼν ἵσταται ἐνώ-
πιον τῆς Θεοτόκου βλέπων πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ.

Εὐχὴ τοῦ α' ἀντιφώνου.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὐ τὸ κράτος ἀνείκαστον
καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος· οὐ τὸ ἔλεος ἀμέτρητον
καὶ ἡ φιланθρωπία ἄφατος, Αὐτός, Δέσποτα, κατὰ
τὴν Σὴν εὐσπλαγχνίαν ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ
ἐπὶ τὸν ἅγιον οἶκον τοῦτον καὶ ποίησον μεθ' ἡμῶν
καὶ τῶν συνευχομένων ἡμῖν πλούσια τὰ ἐλέη Σου
καὶ τοὺς οἰκτιρμούς Σου.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ α'. ἀντιφώνου ἐλθὼν ὁ διάκονος
καὶ στάς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ καὶ προσκυνήσας λέγει·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον
ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης,
ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου
Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες
ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν
Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι Σὸν τὸ κράτος καὶ Σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ τοῦ δ' ἀντιφώνου.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου· τὸ πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας Σου φύλαξον· ἁγιάσον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου Σου. Σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ Σου δυνάμει καὶ μὴ ἐγκαταλείπῃς ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ Σέ.

Ὁ διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι (ὥς ἀνωτέρω).

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ τοῦ γ' ἀντιφώνου.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Ὁ τὰς κοινὰς ταύτας καὶ συμφώνους ἡμῖν χαρισάμενος προσευχάς, ὁ καὶ δυεὶ καὶ τρισί, συμφωνοῦσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί Σου, τὰς αἰτήσεις παρέχειν ἐπαγγειλάμενος, Αὐτὸς καὶ νῦν τῶν δούλων Σου τὰ αἰτήματα πρὸς τὸ συμφέρον πλήρωσον, χο-

ηγῶν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τὴν ἐπίγνωσιν τῆς
Σῆς ἀληθείας καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον
χαριζόμενος.

Ψαλλομένου τοῦ Δοξαστικοῦ, τῶν Μακαρισμῶν, ἡ τῶν Ἀντι-
φῶνων, λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον, δίδωσι τῷ διακόνῳ καὶ
οὕτως ἐξελθόντες διὰ τοῦ βορείου μέρους ποιοῦσι τὴν μικρὰν εἴσο-
δον κατὰ τὰ διατεταγμένα.

Εὐχὴ τῆς εἰσόδου τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Δέσποτα, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταστήσας
ἐν οὐρανοῖς τάγματα καὶ στρατιάς ἀγγέλων καὶ
ἀρχαγγέλων εἰς λειτουργίαν τῆς Σῆς δόξης, ποίη-
σον σὺν τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν εἴσοδον ἁγίων ἀγγέλων
γενέσθαι συλλειτουργούντων τὴν Σὴν ἀγαθότητα.
Ὅτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις,
τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν
καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ταύτης τελεσθείσης λέγει ὁ διάκονος πρὸς τὸν ἱερέα, δεικνύων
πρὸς ἀνατολὰς τῇ δεξιᾷ χειρὶ, κρατῶν ἅμα καὶ τὸ ὥράριον τοῖς τριῶν
δακτύλοις.

Εὐλόγησον Δέσποτα, τὴν ἁγίαν εἴσοδον.

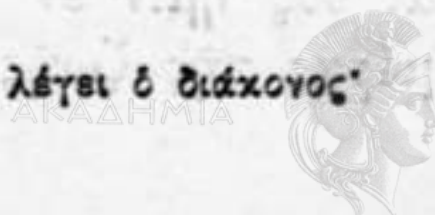
Ὁ δὲ ἱερεὺς εὐλογῶν λέγει·

**Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων Σου πάντοτε,
νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.**

Εἰθ' οὕτως ἀπέρχεται πρὸς τὸν ἀρχιερέα ἢ τὸν ἡγούμενον ὁ διά-
κονος καὶ ἀσπάζεται οὗτος τὸ Εὐαγγέλιον, εἰ πάρεστιν· εἰ δὲ μὴ, ἀσπά-
ζεται τοῦτο ὁ ἱερεὺς. Πληρωθέντος τοῦ τελευταίου τροπαρίου, ἔρχεται
ὁ διάκονος εἰς τὸ μέσον καὶ στάς ἔμπροσθεν τοῦ ἱερέως λέγει μεγα-
λοφώνως·

Σοφία, ὀρθοί.

Μετὰ τὰ συνήθως ψαλλόμενα τροπάρια λέγει ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεί,

Ὁ διάκονος·

Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ψαλλομένου δὲ τοῦ τρισαγίου λέγει ὁ ἱερεὺς τὴν ἐξῆς εὐχὴν μυστικῶς.

Εὐχὴ τοῦ τρισαγίου ὕμνου.

Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, ὁ τρισαγίῳ φωνῇ ὑπὸ τῶν Χερουβὶμ δοξολογούμενος καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανίου δυνάμεως προσκυνούμενος· ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα· ὁ κτίσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα Σὴν καὶ ὁμοίωσιν καὶ παντὶ Σου χάρισματι κατακοσμήσας· ὁ διδοὺς αἰτοῦντι σοφίαν καὶ σύνεσιν καὶ μὴ παρορῶν ἁμαρτάνοντα, ἀλλὰ θέμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ μετάνοιαν· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους Σου καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ στήναι κατενώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου Σου θυσιαστηρίου καὶ τὴν ὀφειλομένην Σοὶ προσκύνησιν καὶ δοξολογίαν προσάγειν. Αὐτός, Δέσποτα, πρόσδεξαι καὶ ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὸν τρισάγιον Ὑμνον καὶ ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί Σου. Συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· ἁγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ὁσιότητι λατρεύειν Σοὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεο-

τόκου καὶ πάντων τῶν Ἀγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός Σοι
παρεστησάντων. Ὅτι ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ
σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ
καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ψαλλομένου τοῦ τρισαγίου παρὰ τῶν ψαλτῶν, ἀναγινώσκεται
καὶ ἐκ τοῦ βήματος παρὰ τοῦ ἱερέως καὶ διακόνου ἐκ τρίτου· εἰάν δὲ
ἱεουργῇ ἀρχιερεὺς, ἢ συλλειτουργῶσιν ἱερεῖς, ψάλλεται ἐκ τοῦ βή-
ματος τρίς· εἰτα λέγει ὁ διάκονος πρὸς τὸν ἱερέα·

Κέλευσον, Δέσποτα.

Καὶ ἀπέρχονται εἰς τὴν καθέδραν, ἢ τὴν Πρόθεσιν.

Καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει ἀπερχόμενος·

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Ὁ διάκονος·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἄνω καθέδραν.

Ὁ ἱερεὺς·

Εὐλογημένος εἰ ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς βασι-
λείας Σου, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ πάντοτε·
νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετά τὴν συμπλήρωσιν τοῦ τρισαγίου, ὁ διάκονος ἐλθὼν
ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν λέγει·

Πρόσχωμεν! Σοφία· Πρόσχωμεν.

Εἰτα, τοῦ Ἀποστόλου πληρωθέντος, λέγει ὁ ἱερεὺς·

Εἰρήνη Σοι τῷ ἀναγινώσκοντι.

Ὁ ψάλτης·

Ἀλληλούϊα (ἐκ γ').

Τοῦ ὁποίου ψαλλομένου, ὁ μὲν διάκονος θυμιᾷ, ὁ δὲ ἱερεὺς
λέγει μυστικῶς ταύτην τὴν εὐχὴν·

Εὐχή πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἐλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλόανθρωπε Δέσποτα, τὸ τῆς Σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιξον ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν Σου κηρυγμάτων κατανόησιν· ἔνθεες ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων Σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπατήσαντες πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν Σὴν καὶ φρονοῦντες καὶ πράττοντες. Σὺ γὰρ εἰ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τὸν αἰώνων.

Ὁ δὲ διάκονος μετὰ τὸ θυμίαμα ἔρχεται πρὸς τὸν ἱερέα καὶ ὑποκλίνας αὐτῷ τὴν κεφαλὴν, κρατῶν δὲ καὶ τὸ ὠράριον σὺν τῷ Εὐαγγελίῳ λέγει·

Εὐλόγησον Δέσποτα, τὸν Εὐαγγελιστὴν τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ (τοῦδε).

Ὁ δὲ ἱερεὺς, σφραγίζων αὐτόν, λέγει·

Ὁ Θεός, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ (δεῖνος), δώη Σοι ρῆμα τῷ εὐαγγελιζομένῳ δυνάμει πολλῇ, εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ἀγαπητοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Καὶ τοῦ διακόνου ἀπερχομένου καὶ ἐν τῷ τεταγμένῳ τόπῳ ἵσταμένου, λέγει ὁ ἱερεὺς·

Σοφία, ὀρθοί· ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου· εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ διάκονος·

Ἐκ τοῦ κατὰ (τόνδε) ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Ὁ ἱερεὺς·

Πρόσχωμεν.

Εἰτα, πληρωθέντος τοῦ Εὐαγγελίου, λέγει ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸν διάκονον·

Εἰρήνη Σοι τῷ εὐαγγελιζομένῳ.

Ὁ δὲ διάκονος δοῦς τὸ Εὐαγγέλιον τῷ ἱερεὶ καὶ στάς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ λέγει·

Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἴπωμεν.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε ἐλέησον.

Κύριε Παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου· δεόμεθά Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Εὐχὴ τῆς ἐκτενοῦς ἱκεσίας.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν Σῶν δούλων καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους Σου· καὶ τοὺς οἰκτιρμούς Σου κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν Σου, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ Σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ διάκονος·

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δαῖνος).

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων καὶ μοναχῶν καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἀοιδίμων κτιτόρων τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας (ἡ Μονῆς) ταύτης καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσασμένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε κειμένων καὶ ἀπανταχοῦ ὁρθοδόξων.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υἰείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὁρθοδόξων χριστιανῶν, ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων καὶ συνδρομητῶν τοῦ ἁγίου ναοῦ τούτου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ πανσέπτῳ ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, ψαλλόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ περιεστῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ Σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐνταῦθα λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου ἀντιμηνσίου.

Ὁ διάκονος.

Εὐξασθε οἱ κατηχούμενοι τῷ Κυρίῳ.

Οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων δεηθῶμεν.

Ἵνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ.

Κατηχήσῃ αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς Σῆς ἀληθείας.

Ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης.

Ἐνώσῃ αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Σώσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ καὶ διαφύλαξον αὐτούς, ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Οἱ κατηχούμενοι τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνετε.

Εὐχὴ τῶν κατηχουμένων.

Πρὸ τοῦ ἀπλωθῆναι τὸ Εἰλητόν, ἦν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν οὐρανοῖς κατοικῶν καὶ ἐπιβλέπων ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα Σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους Σου τοὺς κατηχουμένους, τοὺς ὑποκεκλικότας τοὺς ἑαυτῶν αὐχένας ἐνώπιόν Σου καὶ δὸς αὐτοῖς τὸν ἐλαφρὸν ζυγόν· ποίησον αὐτοὺς μέλη τίμια τῆς ἁγίας Σου Ἐκκλησίας καὶ καταξίωσον αὐτοὺς τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας, εἰς ἐπίγνωσιν Σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶν·

Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά Σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ἐξαπλοῖ τὸ Εἰλητόν ὁ ἱερεὺς.

Ὁ δὲ διάκονος·

Ὅσοι κατηχοίμενοι προέλθετε· οἱ κατηχούμενοι προέλθετε· ὅσοι κατηχούμενοι προέλθετε· μή τις τῶν κατηχουμένων· Ὅσοι πιστοί.

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ πιστῶν α'.

Μετὰ τὸ ἀπλωθῆναι το Εἰλητόν, ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Σὺ, Κύριε, κατέδειξας ἡμῖν τὸ μέγα τοῦτο τῆς σωτηρίας μυστήριον· Σὺ κατηξίωσας ἡμᾶς, τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους Σου, γενέσθαι λειτουργοὺς τοῦ ἁγίου Σου θυσιαστηρίου· Σὺ ἰκάνωσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου Σου Πνεύματος εἰς τὴν διακονίαν ταύτην· ἵνα, ἀκατακρίτως στάντες ἐνώπιον τῆς ἁγίας δόξης Σου, προσάγωμέν Σοι θυσίαν αἰνέσεως· Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσι. Δός, Κύριε, καὶ ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων δεκτὴν γενέσθαι τὴν θυσίαν ἡμῶν καὶ εὐσπρόδεκτον ἐνώπιόν Σου.

Ὁ διάκονος.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι. Σοφία.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶν·

Ὅτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ πιστῶν β'.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Ὁ Θεός, ὁ ἐπισκεψάμενος ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν· ὁ στήσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἁμαρτωλοὺς καὶ ἀναξίους δούλους

Σου κατενώπιον τῆς ἁγίας δόξης Σου, λειτουργεῖν
τῷ ἁγίῳ Σου θυσιαστηρίῳ· Σὺ ἐνίσχυσον ἡμᾶς τῇ
δυνάμει τοῦ ἁγίου Σου Πνεύματος εἰς τὴν διακο-
νίαν Σου ταύτην· καὶ δὸς ἡμῖν λόγον ἐν ἀνοίξει τοῦ
στόματος ἡμῶν εἰς τὸ ἐπικαλεῖσθαι τὴν χάριν τοῦ
ἁγίου Σου Πνεύματος ἐπὶ τῶν μελλόντων προτίθε-
σθαι δώρων.

Ὁ διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον
ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι. Σοφία.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους Σου πάντοτε φυλατ-
τόμενοι Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πατρὶ καὶ
τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ τοῦ χερουβικοῦ ὕμνου ἁδομένου

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς
ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς προσέρχεσθαι, ἢ προσεγγί-
ζειν, ἢ λειτουργεῖν Σοι, Βασιλεῦ τῆς δόξης· τὸ γὰρ
διακонеῖν Σοι μέγα καὶ φοβερόν καὶ αὐταῖς ταῖς
ἐπουρανίαις Δυνάμεσιν. Ἀλλ' ὅμως διὰ τὴν ἄφατον
καὶ ἀμέτρητόν Σου φιланθρωπίαν, ἀτρέπτως καὶ
ἀναλλοιώτως γέγονας ἄνθρωπος καὶ Ἀρχιερεὺς ἡμῶν
ἐχρημάτισας καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύτης καὶ ἀναι-
μάκτου θυσίας τὴν ἱερουργίαν παρέδωκας ἡμῖν, ὡς
Δεσπότης τῶν ἀπάντων. Σὺ γὰρ μόνος, Κύριε ὁ Θεός
ἡμῶν, δεσπόζεις τῶν ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων
ὁ ἐπὶ θρόνου χερουβικοῦ ἐποχούμενος, ὁ τῶν Σερα-

φίμ Κύριος καὶ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ, ὁ μόνος Ἅγιος καὶ ἐν Ἁγίοις ἀναπαυόμενος. Σὲ τοίνυν δυσωπῶ τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ εὐήκοον. Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἄχρεϊον δοῦλόν Σου, καὶ καθάρισόν μου τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς καὶ ἰκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου Σου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς ἱερατείας χάριν, παραστῆναι τῇ ἁγίᾳ Σου ταύτῃ τραπέζῃ καὶ ἱερουργῆσαι τὸ ἅγιον καὶ ἄχραντόν Σου σῶμα καὶ τὸ τίμιον αἷμα. Σοὶ γὰρ προσέρχομαι, κλίνας τὸν ἑαυτοῦ αὐχένα καὶ δέομαί Σου· μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν Σου ἀπ' ἐμοῦ, μηδὲ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ παίδων Σου· ἀλλ' ἀξίωσον προσενεχθῆναί Σοι ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου Σου τὰ δῶρα ταῦτα. Σὺ γὰρ εἰ ὁ προσφέρων καὶ προσφερόμενος καὶ προσδεχόμενος καὶ διαδιδόμενος, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ψαλλομένου τοῦ χερουβικοῦ ὕμνου ἀνγκινώσκειται παρὰ τοῦ ἱερέως μυστικῶς ἐκ γ'.

Οἱ τὰ Χερουβὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες καὶ τῇ ζωοποιῷ Τριάδι τὸν τρισάγιον ὕμνον προσάδοντες, πᾶσαν τὴν βιωτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν.

Ὁ διάκονος·

Ὡς τὸν Βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξόμενοι, ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενον τάξεσιν. Ἀληλούια (ἐκ γ') 1).

1) Τῇ Μ. Πέμπτῃ καὶ Μ. Σαββάτῳ, ἐν ᾧ τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου, ἀντὶ τοῦ Χερουβικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ, ὅρα εἰς τὸ τέλος τῆς παρούσης Λειτουργίας.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, λέγων καθ' ἑαυ-
τὸν τὰ ἐπόμενα·

Ἐν τάφῳ σωματικῶς, ἐν ᾄδου δὲ μετὰ ψυχῆς
Θεός, ἐν παραδείσῳ δὲ μετὰ ληστοῦ καὶ ἐν
θρόνῳ ὑπῆρχες, Χριστέ, μετὰ Πατρὸς καὶ Πνεύμα-
τος πάντα πληρῶν ὁ ἀπερίγραπτος.

Ὡς ζωηφόρος, ὡς παραδείσου ὠραιότερος, ὄντως
καὶ παστάδος πάσης βασιλικῆς ἀναδέδεικται λαμ-
πρότερος, Χριστέ, ὁ τάφος Σου, ἡ πηγὴ τῆς ἡμῶν
ἀναστάσεως.

Τὸ τοῦ Ὑψίστου ἡγιασμένον θεῖον σκήνωμα,
χαῖρε· διὰ Σοῦ γὰρ δέδοται ἡ χαρά, Θεοτόκε, τοῖς
κραυγάζουσιν· Εὐλογημένη Σὺ ἐν Γυναιξὶν ὑπάρχεις,
πανάμωμε Δέσποινα.

Εἶτα ἵσταται εἰς τὴν ὠραίαν πύλην λέγων μυστικῶς τὸ, Δεῦτε
προσκυνήσωμεν (ἐκ γ') καὶ τὸν Ν' φαλμόν, θυμιᾷ τὰς ἁγίας εἰκόνας
καὶ τὸν λαὸν καὶ φθάσας ἕως τὸν στίχον, „Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν
δικαιοσύνης, ἀναφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα“, εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερόν
βῆμα, θυμιᾷ καὶ πάλιν τὴν ἁγίαν τράπεζαν, τὴν ἁγίαν πρόθεσιν καὶ
ὅλον τὸ ἱερᾶτεῖον, ἀποθέτει τὸν θυμιατὸν εἰς τὴν θέσιν του, ὅτε ὁ
ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος ἵστανται ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης·

Καὶ προσκυνοῦντες ἀμφότεροι ἐκ γ' τὴν ἁγίαν τράπεζαν ἀσπά-
ζονται τὸ ἅγιον ἀντιμίνσιον στρέφοντες πρὸς τὸν λαὸν καὶ κλί-
νοντες τὴν κεφαλὴν των ἀπέρχοντάς εἰς τὴν ἁγίαν πρόθεσιν, ὁ δὲ
ἱερεὺς λέγει· τὰ·

Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέη-
σόν με (ἐκ γ').

Καὶ ὁ μὲν διάκονος λέγει· τῷ ἱερεῖ·

Ἐπαρον, Δέσποτα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς λαμβάνων τὸν ἀέρα ἐπιθέτει ἐπὶ τῶν ὤμων
τοῦ διακόνου λέγων·

Ἐν εἰρήνῃ ἐπάρατε τὰς χεῖρας ἡμῶν εἰς τὰ
ἅγια καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον.

Εἶτα λαβὼν τὸ ἅγιον δισκᾶριον ἐπιτίθησιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
τοῦ διακόνου λέγων·

Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ
σάλπιγγος.

Λαμβάνει δὲ καὶ ὁ ἱερεὺς τὸ ἅγιον ποτήριον καὶ ἐξέρχονται
τῆς ἀριστερᾶς πύλης· καὶ μὲν διάκονος ἐκφωνεῖ·

Πάντων ἡμῶν μνησθεῖη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ
βασιλείᾳ Αὐτοῦ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα δὲ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Τοῦ θεοσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου Βασιλέως
ἡμῶν (δεῖνος), παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοῦ.

Πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστια-
νῶν, τῶν κατοικούντων καὶ εὕρισκομένων ἐν τῇ πόλει
(ἢ Μονῇ) ταύτῃ, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων, συνδρο-
μητῶν καὶ ἀνακαινιστῶν τοῦ ἁγίου ναοῦ τούτου·
τῶν μακαρίων κτιτόρων αὐτοῦ. Καὶ τῆς ἱερωσύνης
ἡμῶν μνησθεῖη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ Αὐ-
τοῦ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων.

(Ὅταν δὲ συνιερουργῇ καὶ ἀρχιερεὺς, λέγουσι· „Τῆς ἀρχιε-
ρωσύνης Σου μνησθε(η Κύριος ὁ Θεός κτλ.“ ὡς ἄνωτέρω).

Γενομένης δὲ τῆς εἰσόδου τῶν τιμίων δώρων, ὁ μὲν διάκονος
ἵσταται ἐκ δεξιῶν τῆς ἁγίας τραπέζης κρατῶν τὸ ἅγιον δισκάριον
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, λέγων δὲ τῷ ἱερεὶ ἢ ἀρχιερεὶ „τῆς ἀρχιε-
ρωσύνης Σου, ἢ τῆς ἱερωσύνης Σου, μνησθεῖη Κύριος κτλ.“ καὶ ὁ
ἱερεὺς ἢ ἀρχιερεὺς πρὸς τὸν διάκονον· „Μνησθεῖη Κύριος ὁ Θεός
τῆς ἱεροδιακονίας Σου, ἐν τῇ βασιλείᾳ Αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας κτλ.“ — Καὶ ὁ μὲν ἱερεὺς ἀποτίθῃσι τὸ ἅγιον
ποτήριον ἐπὶ τοῦ ἀντιμινσίου πρὸς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς χειρὸς του,
τὸ δὲ ἅγιον δισκάριον λαβὼν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ διακόνου ἀποτί-
θῃσιν εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος λέγων συνάμα τὰ ἐπόμενα τροπάρια·

Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ, ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν
τὸ ἄχραντόν Σου σῶμα, σινδόνι καθαρᾷ εἰλήσας καὶ
ἀρώμασιν, ἐν μνήματι κενῷ κηδεύσας ἀπέθετο.

Ταῖς μυροφόροις γυναιξί, παρὰ τὸ μνήμα ἐπιτάας, ὁ Ἄγγελος ἐβόα. Τὰ μύρα τοῖς θνητοῖς ὑπάρχει ἁρμόδια, Χριστὸς δὲ διαφθορᾶς ἐδείχθη ἀλλότριος.

Ὅτε κατῆλθες πρὸς τὸν θάνατον, ἡ ζωὴ ἡ ἀθάνατος, τότε τὸν ἄδην ἐνέκρωσας τῇ ἀστραπῇ τῆς θεότητος· ὅτε δὲ καὶ τοὺς τεθνεῶτας ἐκ τῶν καταθονίων ἀνέστησας, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν ἐπουρανίων ἐκραύγαζον, Ζωοδότα Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Καὶ λαβὼν τὸν ἀέρα ἀπὸ τῶν ὤμων τοῦ διακόνου καὶ θυμιάσας αὐτόν, σκεπάζει τὰ ἅγια καὶ ἁσπάζονται αὐτά, εἰτα λέγει ὁ διάκονος τῷ ἱερεῖ·

Ἀγάθυνον, Δέσποτα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν τὸν θυμιατὸν καὶ θυμιάσας τὰ ἅγια λέγει τὸ τέλος τοῦ Ν' ψαλμοῦ ὡς ἔπεται·

Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν Σου μόσχους.

Καὶ ἀποθίβει τὸν θυμιατὸν τῷ διακόνῳ, ὅστις θέτει αὐτόν εἰς τὸν τόπον του.

Εἰτα λέγει ὁ ἱερεὺς τῷ διακόνῳ·

Μνήσθητί, μου ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργέ.

Καὶ ὁ διάκονος ὑπὲρ αὐτόν·

Μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς τῆς ἱερωσύνης Σου ἐν τῇ βασιλείᾳ Αὐτοῦ πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ, κτλ.

Εἰτα ὑποκλίνας ὁ διάκονος τὴν κεφαλὴν τῷ ἱερεῖ, κρατῶν ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ του τὸ ὠράριον, λέγει πρὸς αὐτόν·

Εὖξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, Δέσποτα ἅγιε.

Καὶ ὁ ἱερεὺς·

Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι.

Καὶ ὁ διάκονος·

Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συλλειτουργήσῃ ἡμῖν πάσας
τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Καὶ πάλιν ὁ διάκονος·

Μνήσθητί μου, Δέσποτα ἅγιε.

Καὶ ὁ ἱερεὺς·

Μνησθείη σου Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ
Αὐτοῦ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας, κτλ.

Καὶ ὁ διάκονος μετὰ τὸ Ἀμήν, ἀσπαζόμενος τὴν δεξιάν τοῦ
ιερέως ἐξέρχεται τοῦ ἱεροῦ βήματος καὶ στάς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ
τοῦ λέγει ἐκφώνως·

Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε ἐλέησον·

Ὑπὲρ τῶν προτεθέντων τιμίων δώρων τοῦ Κυ-
ρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ
πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν
αὐτῷ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως,
ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ τῆς προσκομιδῆς.

Μετὰ τὴν ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ τῶν θείων δώρων ἀπόθεσιν, ἡν
λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κτίσας ἡμᾶς καὶ ἀγα-
γὼν εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, ὁ ὑποδείξας ἡμῖν ὁδοὺς
εἰς σωτηρίαν, ὁ χαρισάμενος ἡμῖν οὐρανίων μυστη-
ρίων ἀποκάλυψιν· Σὺ εἰ ὁ θέμενος ἡμᾶς εἰς τὴν
διακονίαν ταύτην, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματός Σου
τοῦ ἁγίου. Εὐδοκησον δὴ, Κύριε, τοῦ γενέσθαι ἡμᾶς

δουκόνους τῆς καινῆς Σου διαθήκης, λειτουργοὺς τῶν ἁγίων Σου μυστηρίων· πρόσδεξαι ἡμᾶς, προσεγγίζοντας τῷ ἁγίῳ Σου θυσιαστηρίῳ, κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους Σου, ἵνα γενώμεθα ἄξιοι τοῦ προσφέρειν Σοι τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων· ἦν προσδεξάμενος εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νοερὸν Σου θυσιαστήριον εἰς ὁσμὴν εὐωδίας, ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Σου Πνεύματος. Ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς, ὁ Θεός, καὶ ἔπιδε ἐπὶ τὴν λατρείαν ἡμῶν ταύτην καὶ πρόσδεξαι αὐτήν, ὥς προσεδέξω Ἀβελ τὰ δῶρα, Νῶε τὰς θυσίας, Ἀβραὰμ τὰς ὀλοκαρπώσεις, Μωϋσέως καὶ Ἀαρὼν τὰς ἱερωσύνας, Σαμουὴλ τὰς εἰρηνικάς· ὥς προσεδέξω ἐκ τῶν ἁγίων Σου Ἀποστόλων τὴν ἀληθινὴν ταύτην λατρείαν, οὕτω καὶ ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν πρόσδεξαι τὰ δῶρα ταῦτα ἐν τῇ χρηστότητί Σου, Κύριε· ἵνα, καταξιωθέντες λειτουργεῖν ἀμέμπτως τῷ ἁγίῳ Σου θυσιαστηρίῳ, εὐρωμεν τὸν μισθὸν τῶν πιστῶν καὶ φρονίμων οἰκονόμων ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ τῆς ἀνταποδόσεώς Σου τῆς δικαίας.

Ὁ διάκονος ἐκφώνως·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν 1) πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

1) Σημείωσον ὅτι εἰς τὰς περαμονὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Φώτων καθὼς καὶ ἐν τῇ Μ. Πέμπτῃ καὶ τῷ Μ. Σαββάτῳ, ἐν ᾧ τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου, ἀντὶ „Τὴν ἡμέραν τελείαν κτλ.“ λέγει „Τὴν ἑσπέραν τελείαν κτλ.“ Ἐπειδὴ τότε δὲν εἶνε ὄρθρου ἀκολουθία, ἀλλ' ἐσπερινοῦ καὶ πρὸς γνῶσιν τῶν ἱερέων καὶ ἱεροδιακόνων.

Ὁ χορός· Παράσχου, Κύριε.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν
ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου
αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν
πλημμελημάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν
καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰ-
ρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι παρὰ τοῦ Κυρίου αἰ-
τησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα,
ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικὰ καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν
ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης,
ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου
Μαρίας μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες,
ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν
Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ,
μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ
καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἱερεὺς·

Εἰρήνην πᾶσι.

Ὁ διάκονος·

Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμο-
λογήσωμεν.

Εἰτα ὁ αὐτός·

Τὰς θύρας, τὰς θύρας ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν.

Ὁ δὲ ἱερεὺς, ἄρας τὸν ἄερα ἐπάνω τῶν τιμίων θώρων, κινεῖ αὐτὸν ἀνοικτόν.

Ὁ λαὸς τὸ

Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, κτλ. 1).

Ὁ διάκονος

Στῶμεν καλῶς· στῶμεν μετὰ φόβου· πρόσχω-
μεν τὴν ἁγίαν ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

Ὁ χορὸς· Ἐλαϊον εἰρήνην, θυσίαν αἰνέσεως.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ
ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ
ἁγίου Πνεύματος, εἴη μετὰ πάντων ἡμῶν.

(Καὶ εὐλογεῖ τὸν λαόν· ὁ δὲ διάκονος ριπίζει τὰ ἅγια εὐλαδῶς).

Ὁ χορὸς

Καὶ μετὰ τοῦ Πνεύματός Σου.

Ὁ ἱερεὺς

Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας.

(ὑψῶν τὰς χεῖράς του). Ὁ χορὸς

Ἐχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Ὁ ἱερεὺς

Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ χορὸς

Ἄξιον καὶ δίκαιον.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς

1) Ὁρα ἐν τῇ β' ὑποσημειώσει σελ. 76.

Ὁ ὢν, Δέσποτα, Κύριε Θεέ, Πάτερ παντοκράτορ, προσκυνητέ, ἄξιον ὡς ἀληθῶς καὶ δίκαιον καὶ πρέπον τῇ μεγαλοπρεπείᾳ τῆς ἁγιωσύνης Σου, Σὲ αἰνεῖν, Σὲ ὑμνεῖν, Σὲ εὐλογεῖν, Σὲ προσκυνεῖν, Σοὶ εὐχαριστεῖν, Σὲ δοξάζειν τὸν μόνον ὄντως ὄντα Θεὸν καὶ Σοὶ προσφέρειν ἐν καρδίᾳ συντετριμμένη καὶ πνεύματι ταπεινώσεως τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ἡμῶν· ὅτι Σὺ εἶ ὁ χαρισάμενος ἡμῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς Σῆς ἀληθείας. Καὶ τίς ἱκανὸς λαλῆσαι τὰς δυναστείας Σου; ἀκουστάς ποιῆσαι πάσας τὰς αἰνέσεις Σου; ἢ διηγήσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά Σου ἐν παντὶ καιρῷ; Δέσποτα τῶν ἀπάντων, Κύριε οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ πάσης κτίσεως ὀρωμένης τε καὶ οὐχ ὀρωμένης, ὁ καθήμενος ἐπὶ θρόνου δόξης καὶ ἐπιβλέπων ἀδύσσοις, ἄναρχε, ἀόρατε, ἀκατάληπτε, ἀπερίγραπτε, ἀναλλοίωτε, ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος, τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, ὃς ἐστὶν εἰκὼν τῆς Σῆς ἀγαθότητος, σφραγὶς ἰσότυπος, ἐν ἑαυτῷ δεικνὺς Σὲ τὸν Πατέρα, Λόγος ζῶν, Θεὸς ἀληθινός, ἡ πρὸ αἰώνων σοφία, ζωὴ, ἁγιασμός, δύναμις, τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν· παρ' οὗ τὸ Πνεῦμα, τὸ τῆς υἱοθεσίας χάρισμα, ὁ ἄρραβὼν τῆς μελλούσης κληρονομίας, ἡ ἀπαρχὴ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν, ἡ ζωοποιὸς δύναμις, ἡ πηγὴ τοῦ ἁγιασμοῦ, παρ' οὗ πᾶσα κτίσις λογικὴ τε καὶ νοερὰ δυναμουμένη Σοὶ λατρεύει καὶ Σοὶ τὴν αἰδιον ἀναπέμπει δοξολογίαν, ὅτι τὰ σύμπαντα δοῦλα Σά. Σὲ γὰρ αἰνοῦσιν Ἄγγελοι, Ἀρχάγγελοι, Θρόνοι, Κυριότητες, Ἀρχαί, Ἐξουσίαι, Δυνάμεις καὶ τὰ πολυόμματα Χερουβίμ· Σοὶ παρίστανται κύκλῳ τὰ Σεραφίμ, ἕξ πτέρυγες τῷ ἐνὶ καὶ ἕξ πτέρυγες τῷ ἐνὶ καὶ ταῖς μὲν δυοῖ κατακαλύπτουσι τὰ πρόσωπα ἑαυ-

των, ταῖς δυσὶ δὲ τοὺς πόδας καὶ ταῖς δυσὶ πετό-
μενα κέκραγεν ἕτερον πρὸς τὸ ἕτερον ἀκαταπαύ-
τοις στόμασιν, ἀσιγήτοις δοξολογίαις.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

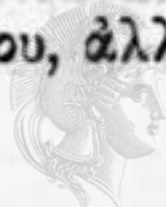
Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄδοντα, βοῶντα, κεκρα-
ότα καὶ λέγοντα·

Ὁ χορὸς τό, "Ἄγιος,, "Ἄγιος, Κυριος Σχδχῶθ, κτλ.

Ἐνταῦθα ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ διάκονος λαβὼν τὸν ἀστερίσκον ἐκ τοῦ
δισκαρίου καὶ ποιήσας τύπον σταυροῦ ἐπ' αὐτοῦ θέτει αὐτὸν ἐπὶ
τῶν καλυμμάτων.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Μετὰ τούτων τῶν μακαρίων δυνάμεων, Δέσποτα
φιλόανθρωπε, καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ βοῶμεν καὶ
λέγομεν· "Ἄγιος εἰ ὡς ἀληθῶς καὶ πανάγιος καὶ
οὐκ ἔστι μέτρον τῇ μεγαλοπρεπείᾳ τῆς ἀγιωσύνης
Σου καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις Σου, ὅτι ἐν
δικαιοσύνῃ καὶ κρίσει ἀληθινῇ πάντα ἐπήγαγες ἡμῖν·
πλάσας γὰρ τὸν ἄνθρωπον, χοῦν λαβὼν ἀπὸ τῆς γῆς
καὶ εἰκόνι τῇ Σῇ, ὁ Θεός, τιμήσας, τέθεικας αὐτὸν
ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἀθανασίαν ζωῆς καὶ
ἀπόλαυσιν αἰωνίων ἀγαθῶν ἐν τῇ τηρήσει τῶν ἐν-
τολῶν Σου ἐπαγγειλάμενος αὐτῷ· ἀλλὰ παρακού-
σαντα Σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, τοῦ κτίσαντος αὐτὸν
καὶ τῇ ἀπάτῃ τοῦ ὄφεως ὑπαχθέντα, νεκρωθέντα τε
τοῖς οἰκείοις αὐτοῦ παραπτώμασιν, ἐξώρισας αὐτὸν
ἐν τῇ δικαιοκρίσει Σου, ὁ Θεός, ἐκ τοῦ παραδείσου
εἰς τὸν κόσμον τοῦτον καὶ ἀπέστρεψας εἰς τὴν γῆν,
ἐξ ἧς ἐλήφθη, οἰκονομῶν αὐτῷ τὴν ἐκ παλιγγενε-
σίας σωτηρίαν, τὴν ἐν αὐτῷ τῷ Χριστῷ Σου. Οὐ
γὰρ ἀπεστράφης τὸ πλάσμα Σου εἰς τέλος, ὃ ἐποί-
ησας, ἀγαθέ, οὐδὲ ἐπελάθου ἔργου χειρῶν Σου, ἀλλ'

ἐπεσκέψω πολυτρόπως διὰ σπλάγχνα ἐλέους Σου·
 Προφήτας ἐξαπέστειλας· ἐποίησας δυνάμεις διὰ τῶν
 Ἀγίων Σου, τῶν καθ' ἐκάστην γενεὰν εὐαρεστη-
 σάντων Σοι· ἐλάλησας ἡμῖν διὰ στόματος τῶν δού-
 λων Σου τῶν προφητῶν, προκαταγγέλλων ἡμῖν τὴν
 μέλλουσαν ἔσεσθαι σωτηρίαν· νόμον ἔδωκας εἰς βοή-
 θειαν· Ἀγγέλους ἐπέστησας φύλακας· Ὅτε δὲ ἦλθε
 τὸ πλήρωμα τῶν καιρῶν, ἐλάλησας ἡμῖν ἐν αὐτῷ
 τῷ Υἱῷ Σου δι' οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησας· ὅς,
 ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης Σου καὶ χαρακτήρ τῆς
 ὑποστάσεώς Σου, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ρήματι τῆς
 δυνάμεως αὐτοῦ, οὐχ ἄρπαγμόν ἡγήσατο τὸ εἶναι
 ἴσα Σοι τῷ Θεῷ καὶ Πατρί· ἀλλὰ Θεὸς ὢν προαιώ-
 νιος, ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνάνε-
 στράφη· καὶ ἐκ Παρθένου ἁγίας σαρκωθείς ἐκένωσεν
 ἑαυτόν, μορφὴν δούλου λαβὼν, σύμμορφος γενόμενος
 τῷ σώματι τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, ἵνα ἡμᾶς συμ-
 μόρφους ποιήσῃ τῆς εἰκόνος τῆς δόξης αὐτοῦ. Ἐπειδὴ
 γὰρ δι' ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰσῆλθεν εἰς τὸν κό-
 σμον καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, ἡυδόκησεν ὁ
 μονογενὴς Σοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, γενόμενος ἐκ
 γυναικός, τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μα-
 ρίας, γενόμενος ὑπὸ νόμον κατακρίναι τὴν ἁμαρ-
 τίαν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ· ἵνα οἱ ἐν τῷ Ἀδὰμ ἀπο-
 θνήσκοντες ζωοποιηθῶσιν ἐν αὐτῷ τῷ Χριστῷ Σου·
 καὶ ἐμπολιτευσάμενος τῷ κόσμῳ τούτῳ, δοὺς προσ-
 τάγματα σωτηρίας, ἀποστήσας ἡμᾶς τῆς πλάνης
 τῶν εἰδώλων, προσήγαγε τῇ ἐπιγνώσει Σοῦ τοῦ ἀλη-
 θινοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς κτησάμενος ἡμᾶς ἑαυτῷ λαὸν
 περιούσιον, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον· καὶ
 καθάρισας ἐν ὕδατι καὶ ἁγιάσας τῷ Πνεύματι τῷ
 ἁγίῳ ἔδωκεν ἑαυτὸν ἀντάλλαγμα τῷ θανάτῳ, ἐν ᾧ

κατειχόμεθα πεπραμένοι ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν· καὶ κα-
τελθὼν διὰ τοῦ Σταυροῦ εἰς τὸν Ἄδην, ἵνα πλη-
ρώσῃ ἑαυτοῦ τὰ πάντα, ἔλυσε τὰς δυνάμεις τοῦ θανά-
του· καὶ ἀναστὰς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ὁδοποιήσας
πάσῃ σαρκὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, (καθότι οὐκ
ἦν δυνατόν κρατεῖσθαι ὑπὸ τῆς φθορᾶς τὸν ἀρχη-
γὸν τῆς ζωῆς), ἐγένετο ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων,
πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα ἡ αὐτὸς τὰ πάντα
ἐν πᾶσι πρωτεύων· καὶ ἀνελθὼν εἰς τοὺς οὐρανοὺς
ἐκάθησεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης Σου ἐν ὑψη-
λοῖς· ὅς καὶ ἤξει ἀποδοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα
αὐτοῦ. Κατέλιπε δὲ ἡμῖν ὑπομνήματα τοῦ σωτηρίου
αὐτοῦ Πάθους, ταῦτα, ἃ προτεθείκαμεν κατὰ τὰς
αὐτοῦ ἐντολάς· μέλλων γὰρ ἐξιέναι ἐπὶ τὸν ἐκούσιον
καὶ αἰδιδιμον καὶ ζωοποιὸν αὐτοῦ θάνατον, τῇ νυκτὶ
ἢ παρεδίδου ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς,
λαβὼν ἄρτον ἐπὶ τῶν ἁγίων αὐτοῦ καὶ ἀχράντων
χειρῶν, καὶ ἀναδείξας Σοὶ τῷ Θεῷ καὶ πατρί, καὶ
εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, ἁγιάσας, κλάσας,

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ἔδωκε τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀπο-
στόλοις εἰπών·

Λάβετε, φάγετε, τοῦτό μου ἐστὶ τὸ Σῶμα τὸ
ὑπὲρ ἡμῶν κλώμενον, εἰς ἅφεςιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ χορός, Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Ὁμοίως καὶ ποτήριον, ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς
ἀμπέλου λαβὼν, κέρασας, εὐχαριστήσας, εὐλογήσας,
ἁγιάσας,

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ἔδωκε τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις εἰπών·

Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτό ἐστι τὸ Αἷμά μου τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ χορὸς τό, Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν· ὅσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν ἐμὸν θάνατον καταγγέλλετε καὶ τὴν ἐμὴν ἀνάστασιν ὁμολογεῖτε. Μεμνημένοι οὖν, Δέσποτα, καὶ ἡμεῖς τῶν σωτηρίων αὐτοῦ παθημάτων, τοῦ ζωοποιοῦ σταυροῦ, τῆς τριημέρου ταφῆς, τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀνόδου, τῆς ἐκ δεξιῶν Σοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καθέδρας καὶ τῆς ἐνδόξου καὶ φοβερᾶς δευτέρας αὐτοῦ παρουσίας.

Ἐνταῦθα ὁ ἱερεὺς ἢ διάκονος στυρνώνει τὰς χεῖράς του, θέτων τὴν μὲν δεξιάν ἄνωθεν τῆς ἁριστερᾶς, καὶ λαμβάνει μὲ τὴν δεξιάν του τὸ ἅγιον δισκάριον, καὶ μὲ τὴν ἁριστεράν του τὸ ἅγιον ποτήριον, κινεῖ αὐτὰ στυρνοειδῶς μετὰ μεγάλης προσοχῆς, λέγων συνάμα μεγαλοφώνως.

Τὰ Σὰ ἐκ τῶν Σῶν Σοὶ προσφέρομεν κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα.

Ὁ χορὸς τό, Σὲ ὑμνοῦμεν, Σὲ εὐλογοῦμεν, Σοὶ εὐχαριστοῦμεν κ. τ. λ.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Διὰ τοῦτο, Δέσποτα πανάγιε, καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀνάξιοι δοῦλοί Σου, οἱ καταξιωθέντες λειτουργεῖν τῷ ἁγίῳ Σου θυσιαστηρίῳ, οὐ διὰ τὰς δικαιοσύνας ἡμῶν (οὐ γὰρ ἐποιήσαμεν τι ἀγαθὸν ἐπὶ τῆς γῆς) ἀλλὰ διὰ τὰ ἐλέη Σου καὶ

τοὺς οἰκτιρμούς Σου, οὓς ἐξέχεας πλουσίως ἐφ' ἡμᾶς
θαρροῦντες προσεγγίζομεν τῷ ἁγίῳ Σου θυσιαστη-
ρίῳ, καὶ προθέντες τὰ ἀντίτυπα τοῦ ἁγίου σώματος
καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ, Σοῦ δεόμεθα καὶ Σὲ πα-
ρακαλοῦμεν, Ὁ Ἅγιε Ἀγίων, εὐδοκίᾳ τῆς Σῆς ἀγά-
θητος, ἐλθεῖν τὸ Πνεῦμά Σου τὸ ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς,
καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα, καὶ εὐλογῆσαι
αὐτὰ καὶ ἁγιάσαι καὶ ἀναδεῖξαι.

Ἐπειτα ὁ, τε ἱερεὺς καὶ διάκονος προσκυνοῦσι τρεῖς ἔμπρο-
σθεν τῆς τραπέζης εὐχόμενοι καθ' ἑαυτοὺς καὶ λέγοντες τό·

Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέ-
ησόν με.

Εἶτα τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνας ὁ διάκονος δεικνύει σὺν τῷ
ὄραρίῳ τὸν ἅγιον ἄρτον λέγων·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸν ἅγιον ἄρτον.

Καὶ ἀνιστάμενος ὁ ἱερεὺς σφραγίζει τὸν ἅγιον ἄρτον καὶ λέ-
γει μυστικῶς·

Τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον, αὐτὸ τὸ τίμιον σῶμα
τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ.

Ὁ διάκονος·

Ἀμήν·

Καὶ αὖθις ὁ αὐτὸς δεικνύων σὺν τῷ ὄραρίῳ τὸ ἅγιον ποτή-
ριον λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα τὸ ἅγιον ποτήριον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν τοῦτο λέγει·

Τὸ δὲ ποτήριον τοῦτο, αὐτὸ τὸ τίμιον αἷμα
τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ.

‘Ο διάκονος’

’Αμήν.

Καὶ αὖθις ὁ αὐτὸς δεικνύων μετὰ τοῦ ὠραρίου ἀμφοτέρω τὰ ἅγια λέγει

Εὐλόγησον, Δέσποτα, συναμφοτέρω.

‘Ο δὲ ἱερεὺς εὐλογῶν ἀμφοτέρω τὰ ἅγια λέγει·

Τὸ ἐκχυθὲν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.

‘Ο διάκονος’

’Αμήν, ’Αμήν, ’Αμήν.

Καὶ τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνας τῷ ἱερεὶ καὶ εἰπὼν τό, Μνήσθητί μου, Δέσποτα ἅγιε, τοῦ ἁμαρτωλοῦ, μεθίσταται ἐν ᾧ πρότερον ἵστατο τόπῳ, καὶ λαβὼν τὸ ριπίδιον ριπίζει τὰ ἅγια, ὡς καὶ πρότερον.

‘Ο ἱερεὺς μυστικῶς’

‘Ημᾶς δὲ πάντας, τοὺς ἐκ τοῦ ἐνὸς ἄρτου καὶ τοῦ ποτηρίου μετέχοντας, ἐνώσας ἀλλήλους εἰς ἐνὸς Πνεύματος ἁγίου κοινωνίαν, καὶ μηδένα ἡμῶν εἰς κρίμα, ἢ εἰς κατάκριμα ποιήσας μετασχεῖν τοῦ ἁγίου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ Σου, ἀλλ’ ἵνα εὖρωμεν ἔλεον καὶ χάριν μετὰ πάντων τῶν ἁγίων, τῶν ἀπ’ αἰῶνός Σοι εὐαρεστησάντων, Προπατόρων, Πατέρων, Πατριαρχῶν, Προφητῶν, ’Αποστόλων, Κηρύκων, Εὐαγγελιστῶν, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, διδασκάλων, καὶ παντὸς πνεύματος δικαίου ἐπὶ πίστει τετελειωμένου.

‘Ο ἱερεὺς ἐκφώνως’

’Εξαιρέτως τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Καὶ ὁ χορὸς ψάλλει τό, Ἐπὶ σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη κτλ.
Ἐτι τό,

Τὴν γὰρ σὴν μήτραν θρόνον ἐποίησε καὶ τὴν σὴν γαστέρα,
κτλ.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς

Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, Προφήτου, Προδρόμου, καὶ
Ἰαπτιστοῦ· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφύμων Ἀ-
ποστόλων τοῦ ἁγίου (τοῦ δεῖνος), οὗ καὶ τὴν μνή-
μην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων Σου τῶν ἁγίων, ὧν
ταῖς ἰκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ὁ Θεός. Καὶ μνήσθη-
τι πάντων τῶν προκεκοιμημένων ἐπ' ἐλπίδι ἀναστά-
σεως ζωῆς αἰωνίου.

Ὁ διάκονος θυμιάσας τὴν ἁγίαν τράπεζαν κύκλῳ μνημο-
νεύει τὰ δίπτυχα ὧν βούλεται ζώντων καὶ τεθνεώτων.

Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ζώντων λέγει·

Ὑπὲρ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν τοῦ δούλου Σου (τοῦ
δεῖνος).

Ἐπὶ δὲ τῶν τεθνεώτων λέγει·

Ὑπὲρ ἀναπαύσεως, ἀφέσεως ἁμαρτιῶν τῆς καὶ
ψυχῆς τοῦ δούλου Σου (τοῦ δεῖνος) ἐν τόπῳ φωτει-
νῷ ἐνθα ἀπέδρα λύπη καὶ στεναγμός, ἀνάπαυσον
αὐτόν, ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως

Καὶ ἀνάπαυσον αὐτούς, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ
φῶς τοῦ προσώπου Σου· Ἐτι δεόμεθα, μνήσθητι,
Κύριε, τῆς ἁγίας Σου Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς
Ἐκκλησίας, τῆς ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς
οἰκουμένης, καὶ εἰρήνευσον αὐτήν, ἣν περιποιήσω
τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ Χριστοῦ Σου, καὶ τὸν ἅγιον
οἶκον τοῦτον στερέωσον μέχρι τῆς συντελείας τοῦ

αἰῶνος. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν τὰ δῶρά Σοι ταῦτα προσκομισάντων, καὶ ὑπὲρ ὧν καὶ δι' ὧν καὶ ἐφ' οἷς αὐτὰ προσεκόμισαν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἀγίαις Σου Ἐκκλησίαις, καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων· ἄμειψαι αὐτοὺς τοῖς πλουσίοις Σου καὶ ἐπουρανίοις χαρίσμασι· χάρισαι αὐτοῖς ἀντὶ τῶν ἐπιγείων τὰ ἐπουράνια, ἀντὶ τῶν προσκαίρων τὰ αἰώνια, ἀντὶ τῶν φθαρτῶν τὰ ἄφθαρτα. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν ἐρημίαις καὶ ὄρεσι, καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν παρθενίᾳ καὶ εὐλαβείᾳ καὶ ἀσκήσει καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ διαγόντων. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν εὐσεβεστάτων καὶ πιστοτάτων ἡμῶν Βασιλέων, οὓς ἐδικαίωσας βασιλεύειν ἐπὶ τῆς γῆς ὅπλῳ ἀληθείας, ὅπλῳ εὐδοκίας, στεφάνωσον αὐτούς, ἐπισκιάσον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ πολέμου, ἐνίσχυσον αὐτῶν τὸν βραχίονα, ὕψωσον αὐτῶν τὴν δεξιάν, κράτυνον αὐτῶν τὴν βασιλείαν, ὑπόταξον αὐτοῖς πάντα τὰ βάρβαρα ἔθνη τὰ τοὺς πολέμους θέλοντα, χάρισαι αὐτοῖς βαθεῖαν καὶ ἀναφαίρετον εἰρήνην, λάλησον εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἀγαθὰ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας Σου καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ Σου, ἵνα ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν ἡρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν, ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. Μνήσθητι, Κύριε, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ τῶν ἐν τῷ παλατίῳ ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ στρατοπέδου. Τοὺς ἀγαθοὺς ἐν τῇ ἀγαθότητί Σου διατήρησον· τοὺς πονηροὺς ἀγαθοὺς ποίησον ἐν τῇ χρηστότητί Σου. Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ περιστῶτος λαοῦ, καὶ τῶν δι' εὐλόγους αἰτίας ἀπολειφθέντων, καὶ ἐλέησον αὐτοὺς καὶ ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους Σου· τὰ ταμεῖα ἔμπλησον παντὸς ἀγαθοῦ· τὰς συζυγίας αὐτῶν

εἰρήνην καὶ ὁμονοίαν διατήρησον, τὰ νήπια ἐκ-
 τρεψον, τὴν νεότητι παιδαγωγήσον, τὸ γῆρας πε-
 νικράτησον· τοὺς ὀλιγοφύχους παραμύθησαι, τοὺς
 σκορπισμένους ἐπισυνάγαγε καὶ σύναψον τῇ ἁγίᾳ
 σου Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ, τοὺς
 χλωμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐλευθέρω-
 σον· τοῖς πλέουσι συνόδευσον· χηρῶν πρόστηθι· ὀρ-
 φανῶν ὑπεράσπισον· αἰχμαλώτους ρῦσαι, νοσοῦντας
 ἰάσαι· τῶν ἐν θήμασι καὶ μετάλλοις, καὶ ἐξορίαις,
 καὶ πικραῖς δουλείαις, καὶ πάσῃ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ
 καὶ περιστάσει ὄντων μνημόνευσον, ὁ Θεός, καὶ
 πάντων τῶν δεομένων τῆς μεγάλης Σου εὐσπλαγ-
 χνίας· καὶ τῶν ἀγαπώντων ἡμᾶς καὶ τῶν μισούντων,
 καὶ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις εὐχεσθαι
 ὑπὲρ αὐτῶν καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ μνήσθητι, Κύριε
 ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐπὶ πάντας ἔκχεον τὸ πλούσιόν
 Σου ἔλεος, πᾶσι παρέχων τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτή-
 ματα. Καὶ ὧν ἡμεῖς οὐκ ἐμνημονεύσαμεν δι' ἄ-
 γνοιαν, ἢ λήθην, ἢ πλῆθος ὀνομάτων, αὐτὸς μνη-
 μόνευσον, ὁ Θεός, ὁ εἰδὼς ἑκάστου τὴν ἡλικίαν
 καὶ τὴν προσηγορίαν, ὁ εἰδὼς ἕκαστον ἐκ κοιτίας
 μητρὸς αὐτοῦ. Σὺ γὰρ εἰ, Κύριε, ἡ βοήθεια τῶν
 ἀβοηθήτων, ἡ ἐλπίς τῶν ἀπηλπισμένων, ὁ τῶν χει-
 μαζομένων σωτήρ, ὁ τῶν πλεόντων λιμὴν, ὁ τῶν
 νοσοῦντων ἰατρός· αὐτὸς τοῖς πᾶσι τὰ πάντα γενοῦ,
 ὁ εἰδὼς ἕκαστον καὶ τὸ αἶτημα αὐτοῦ, οἶκον καὶ
 τὴν χρείαν αὐτοῦ. Ρῦσαι, Κύριε, τὴν πόλιν (ἢ τὴν
 μονὴν) ταύτην, καὶ πᾶσαν πόλιν, χώραν ἀπὸ λοι-
 μοῦ, λιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρός, μαχαί-
 ρας, ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων καὶ ἐμφυλίου πολέμου.

Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος), ὃν χάρισαι ταῖς ἀγίαις Σου ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶον, ἔντιμον, ὑγιαῖ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς Σῆς ἀληθείας.

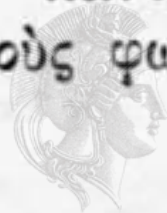
Ὁ δὲ διάκονος·

Καὶ ὧν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει, καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ χορός· καὶ πάντων καὶ πασῶν·

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Μνήσθητι, Κύριε, πάσης ἐπισκοπῆς ὀρθοδόξων, τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς Σῆς ἀληθείας. Μνήσθητι, Κύριε, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου καὶ τῆς ἐμῆς ἀναξιότητος· συγχώρησόν μοι πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· καὶ μὴ διὰ τὰς ἐμὰς ἀμαρτίας κωλύσης τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Σου Πνεύματος ἀπὸ τῶν προκειμένων δώρων. Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ πρεσβυτερίου τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας καὶ παντὸς ἱερατικοῦ τάγματος· καὶ μηδένα ἡμῶν καταισχύνῃς τῶν κυκλούντων τὸ ἅγιόν Σου θυσιαστήριον. Ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί Σου, Κύριε, ἐπιφάνηθι ἡμῖν ἐν τοῖς πλουσίοις Σου οἰκτιρμοῖς· εὐκράτους καὶ ἐπωφελεῖς τοὺς ἀέρας ἡμῖν χάρισαι· ὁμβροὺς εἰρηνικοὺς τῇ γῇ πρὸς καρποφορίαν δώρησαι· εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνι-αυτοῦ τῆς χρηστότητός Σου· παῦσον τὰ σχίσματα τῶν ἐκκλησιῶν· σθέσον τὰ φρυάγματα τῶν ἐθνῶν· τὰς τῶν αἵρέσεων ἐπαναστάσεις ταχέως κατάλυσον τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου Σου Πνεύματος· πάντας ἡμᾶς πρόσδεξαι εἰς τὴν βασιλείαν Σου, υἱοὺς φωτὸς καὶ

τοὺς ἡμέρας ἀναδείξας· τὴν Σὴν εἰρήνην καὶ τὴν
τὴν ἀγάπην χάρισαι ἡμῖν, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν·
πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ
προξάζειν καὶ ἀνυμνεῖν τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρε-
πὲς ὄνομά Σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ
ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων.

Καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν λαόν, καὶ εὐλογῶν αὐτόν, λέγει ἐκ-
φώνως.

Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ
Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ἡμῶν.

Ὁ δὲ διάκονος ἐξελθὼν τοῦ δήματος καὶ στάς ἐν τῷ συνήθει
τόπῳ λέγει·

Πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἔτι καὶ ἔτι
ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τῶν προσκομισθέντων καὶ ἁγιασθέντων
τιμίων δώρων τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προδεξά-
μενος αὐτὰ εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νο-
ερὸν αὐτοῦ θυσιαστήριον εἰς ὁσμὴν εὐωδίας πνευ-
ματικῆς, ἀντικαταπέμψῃ ἡμῖν τὴν θεῖαν χάριν καὶ
τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου πνεύματος τοῦ Κυρίου δεη-
θῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως,
ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

‘Ο ἱερεὺς μυστικῶς’

‘Ο Θεὸς ἡμῶν, ὁ Θεὸς τοῦ σφῆζειν, Σὺ ἡμᾶς δίδαξον εὐχαριστεῖν Σοι ἐπαιξίως ὑπὲρ τῶν εὐεργεσιῶν Σου, ὧν ἐποίησας καὶ ποιεῖς μεθ’ ἡμῶν. Σὺ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ προδεξάμενος τὰ δῶρα ταῦτα, καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος καὶ δίδαξον ἐπιτελεῖν ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ Σου, ἵνα ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν ὑποδεχόμενοι τὴν μερίδα τῶν ἁγιασμάτων Σου, ἐνωθῶμεν τῷ ἁγίῳ σώματι καὶ αἵματι τοῦ Χριστοῦ Σου· καί, ὑποδεξάμενοι αὐτὰ ἀξίως, σχῶμεν τὸν Χριστὸν κατοικοῦντα ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, καὶ γενώμεθα ναὸς τοῦ ἁγίου Σου Πνεύματος.....Ναί, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ μηδένα ἡμῶν ἐνοχον ποιήσης τῶν φρικτῶν Σου τούτων καὶ ἐπουρανίων μυστηρίων, μηδὲ ἀσθενῆ ψυχῇ καὶ σώματι, ἐκ τοῦ ἀναξίως τούτων μεταλαμβάνειν· δὸς ἡμῖν μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν πνοῆς ἀξίως ὑποδέχεσθαι τὴν μερίδα τῶν ἁγιασμάτων Σου εἰς ἐφόδιον ζωῆς αἰωνίου, εἰς ἀπολογία ἐμπρόσδετον τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ Σου, ὅπως ἂν καὶ ἡμεῖς μετὰ πάντων τῶν ‘Αγίων τῶν ἀπ’ αἰῶνός Σοι εὐαρεστησάντων γενώμεθα μέτοχοι τῶν αἰωνίων Σου ἀγαθῶν, ὧν ἡτοίμασας τοῖς ἀγαπῶσί Σε, Κύριε.

‘Ο διάκονος’

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

‘Ο χορὸς’ Παράσχου, Κυριε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν
 θυγῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου
 αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημ-
 μελημάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν
 καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώ-
 μεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰ-
 ρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι παρὰ τοῦ Κυρίου αἰ-
 τησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα,
 ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικὰ καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν
 ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τὴν κοινωνίαν
 τοῦ ἁγίου Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλ-
 λήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ
 παραθώμεθα.

Ὁ χορός. Σοί, Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως

Καὶ καταξιώσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παρρη-
 σίας ἀκατακρίτως τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι Σὲ τὸν ἐπου-
 ράνιον Θεὸν Πατέρα καὶ λέγειν·

Ὁ λαός.

Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Ὁ ἱερεὺς·

Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ
 ἡ δόξα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύ-
 ματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα

Ὁ χορός. Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ διάκονος.

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Δέσποτα Κύριε, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, τοὺς ὑποκεκλικότας Σοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς εὐλόγησον, ἀγίασον, φρούρησον, ὀχύρωσον, ἐνδυνάμωσον, ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ ἀπόστησον· παντὶ δ' ἔργῳ ἀγαθῷ σύναψον καὶ καταξίωσον ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ἀχράντων Σου τούτων καὶ ζωοποιῶν μυστηρίων, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς Πνεύματος ἁγίου κοινωνίαν.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιланθρωπία τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Πρόσχες, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου Σου καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας Σου ἐλθέ εἰς τὸ ἀγιάσαι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος καὶ ὧδε ἡμῖν ἀοράτως συνών· καὶ καταξίωσον τῇ κραταίᾳ Σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου σώματός Σου καὶ τοῦ τιμίου αἵματος καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ.

Ὁ μὲν διάκονος ἐκφωνεῖ·

Πρόσχωμεν.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ὑψῶν τὸν ἅγιον ἄρτον, ἐκφωνεῖ·

Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Ὁ χορός.

Εἰς ἅγιος, εἰς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς
δοῦξαν Θεοῦ Πατρός, Ἀμήν.

Εἶτα φάλλει τὸ κοινωνικόν.

Εἶτα ὁ διάκονος εἰσελθὼν εἰς τὸ Ἱερόν, καὶ στάς ἐκ δε-
ξιῶν τοῦ ἱερέως, λέγει.

Μέλισον, Δέσποτα, τὸν ἅγιον ἄρτον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς μελίζων αὐτὸν εἰς τέσσαρα τμήματα μετὰ προσ-
οχῆς καὶ εὐλαθείας λέγει·

Μελίζεται καὶ διαμερίζεται ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ,
ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ πάντοτε ἐσθιό-
μενος καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, τοὺς δὲ ἐσθιόντας
ἁγιάζων.

Καὶ κατατάττει τὰ τέσσαρα τμήματα ταῦτα σταυροειδῶς ἐν
τῷ ἁγίῳ δισκαρίῳ οὕτως·

ΙΣ
ΝΙ ΚΑ
ΧΣ

καὶ λαβὼν ἐν τμήμα τὸ ἔχον ΙΣ ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου
ποτηρίου, λέγοντος τοῦ διακόνου·

Πλήρωσον, Δέσποτα, τὸ ἅγιον ποτήριον.

Καὶ ρίπτει τὸ τεμάχιον ἐντὸς τοῦ ἁγίου ποτηρίου λέγων.

Πλήρωμα ποτηρίου, πίστεως, Πνεύματος ἁγίου.
Ἀμήν.

Ὁ διάκονος·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ζέσιν.

Ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν λέγει·

Εὐλογημένη ἡ ζέσις τῶν ἁγίων Σου πάντοτε,
νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος ἐκχέων ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ σταυροειδῶς λέγει.

Ζέσις πίστεως, πλήρης πνεύματος ἁγίου. Ἀμήν.

Εἶτα τῆς Μεταλήψεως τελειωθείσης καὶ τῶν λοιπῶν γενο-
μένων, ὅσα καὶ ἐν τῇ τοῦ Χρυσοστόμου λειτουργίᾳ.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς ἢ διάκονος ἀνκινώσκει τὰς πρὸ τῆς Μεταλή-
ψεως εὐχάς.

Εὐχαριστοῦμέν Σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπὶ
μεταλήψει τῶν ἁγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων καὶ ἐπου-
ρανίων Σου μυστηρίων, ἃ ἔδωκας ἡμῖν ἐπ' εὐεργε-
σία, ἁγιασμῷ καὶ ἰάσει τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμά-
των ἡμῶν. Αὐτός, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, δὸς γενέ-
σθαι ἡμῖν τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου σωτήρος καὶ
αἵματος τοῦ Χριστοῦ Σου εἰς πίστιν ἀκαταίσχυν-
τον, εἰς ἀγάπην ἀνυπόκριτον, εἰς πλησμονὴν σοφίας,
εἰς ἰασιν ψυχῆς καὶ σώματος, εἰς ἀποτροπὴν παν-
τὸς ἐναντίου, εἰς περιποίησιν τῶν ἐντολῶν Σου,
εἰς ἀπολογία ἐὺπρόσδεκτον τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ
βήματος τοῦ Χριστοῦ Σου.

Εἶτα κτυπᾷ σταυροειδῶς μὲ τὸν Ἀστερίσκον εἰς τὸ δισκά-
ριον διὰ νὰ κάμῃ τὸ τέλος τοῦ κοινωνικοῦ ὁ ψάλτης, ὁ δὲ διάκονος
ἀνοίγων τὸ θημόθυρα λαμβάνει πρᾶ τοῦ ἱερέως τὸ ἅγιον ποτήριον
καὶ ἔρχεται εἰς τὴν ὥραίαν Πύλιν θεωρῶν πρὸς τὸν λαόν καὶ λέγει.

Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσ-
έλθετε.

Εἶτα εὐλογῶν ὁ ἱερεὺς λέγει.

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγησον
τὴν κληρονομίαν σου.

Ἦ χορός· τό· Εἶδομεν τό φῶς, κτλ.

Εἶτα ἀποθέτει τό ποτήριον ἐν τῇ ἀγίᾳ Τραπέζῃ καί λαδῶν τό θυμιατόν θυμιάζει τρίς λέγων μυστικῶς·

Ἐψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, ὁ Θεὸς καὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἢ δόξα Σου (ἐκ γ'.)

Καὶ ὁ μὲν διάκονος λαμβάνων παρὰ τοῦ ἱερέως τό ἅγιον ποτήριον σὺν τοῖς λοιποῖς ἀπέρχεται εἰς τὴν ἀγίαν πρόθεσιν καὶ ἀποθέτων αὐτὰ λέγει. Ὁ δὲ ἱερεὺς λαδῶν τό ἅγιον ποτήριον λέγει μυστικῶς.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Θεωρῶν δὲ κατὰ τοῦ λαοῦ ἐκφωνεῖ·

Πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εὐθὺς ἀπέρχεται εἰς τὴν ἀγίαν πρόθεσιν, ἀφίνει τό ἅγιον ποτήριον, ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἀγίαν τραπέζην, διπλῶναι τό ἀντιμίνσιον, ὁ δὲ διάκονος λέγει μεγαλοφώνως ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὅρθοι μεταλαβόντες τῶν θείων, ἁγίων, ἀχράντων ἀθανάτων ἐπουρανίων καὶ ζωοποιῶν φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων ἀξίως εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἀναμάρτητον αἰτησάμενοι ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ἦ χορός· Σοὶ Κύριε.

Ἦ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι Σὺ εἰ ἁγιασμὸς ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐνταῦθα λαμβάνει τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ποιεῖ σκυρόν ἐπάνω τοῦ ἀντιμινσίου καὶ τὸ ἀφίνει. Εἶτα ἀτενίζων πρὸς τὸν λαὸν λέγει·

Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορός· Κύριε, ἐλέησον (τρίς), Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὴν ἐπισθάμβωνον εὐχὴν ταύτην ἐξωθεν τοῦ θήματος ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ·

Ὁ θυσίαν αἰνέσεως καὶ λατρείαν εὐάρεστον τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν προσδεχόμενος παρὰ τῶν ἐπικαλουμένων Σε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Ἀμνὸς καὶ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ὁ μόσχος ὁ ἄμωμος, ὁ μὴ δεχόμενος ἁμαρτίας ζυγὸν καὶ τυθεὶς δι' ἡμᾶς ἐκὼν· ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ ἐσθιόμενος καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, τοὺς δὲ ἐσθιόντας ἁγιάζων. ὁ εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἐκουσίου πάθους Σου καὶ τῆς ζωοποιοῦ τριημέρου ἐγέρσεως, κοινωνοὺς ἡμᾶς ἀναδείξας τῶν ἀρρήτων καὶ ἐπουρανίων καὶ φρικτῶν Σου μυστηρίων, τοῦ ἁγίου Σου σώματος καὶ τοῦ τιμίου Σου αἵματος· τήρησον ἡμᾶς τοὺς δούλους Σου διακόνους καὶ τοὺς πιστοὺς ἡμῶν Βασιλεῖς καὶ τὸν φιλόχριστον στρατὸν καὶ τὸν περιεστῶτα λαὸν ἐν τῷ Σῷ ἁγιασμῷ. Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν παντὶ χρόνῳ καὶ καιρῷ μελετᾶν τὴν Σὴν δικαιοσύνην, ὅπως πρὸς τὸ Σὸν θέλημα ὀδηγηθέντες καὶ εὐάρεστά Σοι ποιήσαντες, ἄξιοι γενώμεθα καὶ τῆς παραστάσεως, ὅταν ἐλεύσῃ κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. Τοὺς ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἀδελφοὺς ἡμῶν ἀνάρρυσαι, τοὺς ἐν ἀσθενείᾳ ἐπίσκε-

φαι, τοὺς ἐν κινδύνοις θαλάσσης κυβέρνησον καὶ
τας προαναπαυσαμένας ψυχὰς ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰ-
ωνίου ἀνάπαυσον, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προ-
σώπου Σου καὶ πάντων τῶν δεομένων τῆς Σῆς
βοηθείας ἐπάκουσον· ὅτι Σὺ εἰ ὁ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν,
καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ ἀνάρχῳ Σου
Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ
Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων.

(Εἰ δοῦλεται ὁ ἱερεὺς, ὡς λέγῃ μόνον τὴν παροῦσαν εὐχὴν).

Ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς Σε, Κύριε, καὶ
ἀγιάζων τοὺς ἐπὶ Σοὶ πεποιοθότας, σῶσον τὸν λαόν
Σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου· τὸ πλή-
ρωμα τῆς ἐκκλησίας Σου φύλαξον, ἀγίασον τοὺς ἀ-
γαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου Σου. Σὺ αὐτοὺς
ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ Σου δυνάμει καὶ μὴ ἐγκατα-
λίπῃς ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ Σέ. Εἰρήνην τῷ κό-
σμῳ Σου δώρησαι, ταῖς ἐκκλησίαις Σου, τοῖς ἱερεῦσι,
τοῖς Βασιλεῦσιν ἡμῶν, τῷ στρατῷ καὶ παντὶ τῷ
λαῷ Σου. Ὅτι πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα
τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον ἐκ Σοῦ τοῦ Πατρὸς
τῶν φώτων καὶ Σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ
προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ
τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων.

Ὁ χορὸς· Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου κτλ.

Εἰτα εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν ἁγίαν πρόθεσιν καὶ ἀναγι-
νώσκει μυστικῶς τὴν εὐχὴν ταύτην·

Ἦνυσται καὶ τετέλεσται ὅσον εἰς τὴν ἡμετέ-
ραν δύναμιν, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὸ τῆς Σῆς
οἰκονομίας μυστήριον· ἔσχομεν γὰρ τοῦ θανάτου

Σου τὴν μνήμην, εἶδομεν τῆς ἀναστάσεώς Σου τὸν τύπον, ἐνεπλήσθημεν τῆς ἀτελευτήτου Σου ζωῆς, ἀπηλαύσαμεν τῆς ἀκενώτου Σου τρυφῆς, ἧς καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι πάντας ἡμᾶς καταξιωθῆναι εὐδόκησον· χάριτι τοῦ ἀνάρχου Σου Πατρὸς καὶ τοῦ ἁγίου καὶ ἀγαθοῦ καὶ ζωοποιοῦ Σου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε ἐλέησον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ἐξέρχόμενος εὐλογεῖ τὸν λαόν, λέγων·

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι καὶ φιланθρωπία, πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Δόξα Σοι, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Ὁ λαός·

Δόξα. Καὶ νῦν. Κύριε, ἐλέησον γ'. Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ποιεῖ ἀπόλυσιν· καὶ εἰ ἐστὶ Κυριακή, λέγει·

Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν.

Εἰ δὲ μὴ·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. Δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ. Προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων. Τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμεων Ἀποστόλων· Τῶν ἐν ἁγίοις

Πατέρων ἡμῶν καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων καὶ Ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας· Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, Σπυρίδωνος Ἐπισκόπου Τριφυθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων μεγάλων μαρτύρων, Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου, Θεοδώρων Τήρωνος καὶ Στρατηλάτου. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων ἱερομαρτύρων Χαραλάμπους καὶ Ἐλευθερίου. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου. Τοῦ ἁγίου (τοῦ ναοῦ). Τῶν δόσιων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν. Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης· τοῦ ἁγίου (τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν καὶ πάντων Σου τῶν ἁγίων. Ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός·

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ὁ χορὸς· Ἀμήν.

Μετὰ δὲ τὴν μεγάλην ἀπόλυσιν καὶ διανομὴν τοῦ ἀντιδώρου λέγει ὁ ἱερεὺς εἰς ἕνα ἕκαστον τό, «Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς». Καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς διανομῆς τοῦ ἀντιδώρου λέγει· «Τῇ αὐτοῦ θεῖᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν». Ἐἵτα ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἁγίαν πρόθεσιν ὁ ἱερεὺς (ἢ ὁ διάκονος), ἵνα καταλύσῃ τὰ Ἅγια καὶ μετὰ τὴν κατάλυσιν αὐτῶν λέγει τὴν Εὐχαριστίαν τῆς Μεταλήψεως (δρα εἰς τὸ τέλος τῆς Λειτουργίας τοῦ Χρυσοστόμου).

Ἐἵτα τό, νῦν ἀπολύεις· τό, Τρισάγιον, κτλ. Ἐπειτα τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Βασιλείου ἡχος α'.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος Σου, ὡς δεξαμένην τὸν λόγον Σου, δι' οὗ θεοπρεπῶς

ἐδογμάτισας, τὴν φύσιν τῶν ὄντων ἐτράνωσας, τὰ τῶν ἀνθρώπων ἦθη κατεκόσμησας, βασίλειον ἱεράτευμα, Πάτερ ὅσιε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον τοῦ αὐτοῦ, ἤχος δ'.

Ἐπεφάνης σήμερον.

Ὁφθης βάσις ἄσειστος τῇ Ἐκκλησίᾳ, νέμων πᾶσιν ἄσυλον τὴν κυριότητα βροτοῖς, ἐπισφραγίζων σοῖς δόγμασιν, οὐρανοφάντορ Βασίλειε Ὅσιε.

Εἰτα, τό, Κύριε, ἐλέησον ιβ'. Δόξα καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν κτλ. Καὶ ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν οὕτω.

Δόξα Σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι· (εἰ ἐστὶ Κυριακή, λέγει)· ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, (εἰ δὲ μή), Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρὸς· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης καὶ πάντων Σου τῶν ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Εἰτα προσκυνήσαντες καὶ εὐχαριστήσαντες τῷ Θεῷ ἐπὶ πᾶσιν ἐξέρχονται 1).

Τῇ ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Πέμπτῃ ἐν ᾗ τελεῖται ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου, ἀντὶ τοῦ Χερουβικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ ψάλλεται τὸ παρὸν τροπάριον, εἰς ἤχον πλ. β'.

1) Ἰστέον ὅτι κατὰ τὸ Ἱεροσολυμικὸν Τυπικὸν τοῦ ἁγίου Σάββα, δώδεκα τελοῦνται λειτουργίαι τοῦ Μ. Βασιλείου εἰς ὅλον τὸν ἐνιαυτόν, ἐκ τῶν ὁποίων μία ἐστὶ καὶ τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ, τῇ ιδ'. τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς καὶ τὴν ὁποίαν οἱ πλείστοι παραλείπουσι βεβαίως δι' ἄγνοιαν.

Τοῦ δείπνου Σου τοῦ μυστικοῦ σήμερον, Υἱὲ Θεοῦ, κοινωνόν με παράλαβε· οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἑσπερίοις Σου τὸ Μυστήριον εἶπω· οὐ φίλημα Σοὶ δώσω, καθάπερ ὁ Ἰούδας· ἀλλ' ὡς ὁ Ληστής ὁμολογῶ Σοὶ «Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ Σου».

Ἐν δὲ τῇ ἀγίῃ καὶ μεγάλῃ Σαββάτῳ, ἀντὶ τοῦ Χερουβικοῦ τὸ ἐπόμενον τροπάριον, εἰς ἤχον πλ. α'.

Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ βροτεία καὶ στήτω μετὰ φόβου καὶ τρόμου καὶ μηδὲν γήινον ἐν ἑαυτῇ λογιζέσθω· ὁ γὰρ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων προσέρχεται σφαγιασθῆναι καὶ δοθῆναι εἰς βρῶσιν τοῖς πιστοῖς. Προηγούνται δὲ τούτου οἱ χοροὶ τῶν Ἀγγέλων, μετὰ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, τὰ πολυόμματα Χερουβὶμ καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα Σεραφίμ, τὰς ὄψεις καλύπτοντα καὶ βοῶντα τὸν ὕμνον· Ἀλληλούϊα. (ἐκ γ').

Κοινωνικὸν τοῦ BM. Σαββάτου ἤχος πλ. α'.

Ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος καὶ ἀνέστη σφζων ἡμᾶς· Ἀλληλούϊα.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ
Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

